

Jukka Kopra kok

Kirjallinen kysymys kriittisten merikaapeleiden turvallisuuden parantamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Ulkomaille suuntautuvat tietoliikenneyhteydet ovat Suomen huoltovarmuuden kannalta elintärkeitä. Merenpohjassa sijaitsevien merikaapelien välityksellä kulkee lähes kaikki kansainvälinen viestintä. Kansallinen turvallisuus ja kyberturvallisuuteen liittyvät kysymykset ovat olleet merkityksellisiä kaapeliverkkoja rakennettaessa ja kehitettäessä. Kaikki tärkeimmät reitit on varmistettu, ja kriittisiä runkoverkkoyhteyksiä on esimerkiksi teleoperaattoreiden toimesta turvattu toisistaan riippumattomilla kaapeleilla.

Viime vuonna Traficom antoi määräyksen, jolla kiristettiin merkittävästi merikaapeleiden suojaamista niiden rantautumiskohdissa. Vaatimukset lisäsivät teleyritysten kustannuksia, mutta niitä perusteltiin viestintäpalveluiden ja kansainvälisten yhteyksien merkityksellä yhteiskunnalle. Kaapeleiden suojausvaatimukset ovat turvallisuuden ja huoltovarmuuden kannalta perusteltuja.

Samaan aikaan, kun suojausvaatimuksia kiristetään, merikaapeleiden erittäin tarkka sijainti löytyy Traficomien ylläpitämästä nettipalvelu Oskarista. Kansainväliset kartat eivät anna niin tarkkaa tietoa esimerkiksi kaapeleiden rantautumispisteistä. Taustalla Oskarin olemassaololle on INSPIRE-direktiivi, joka on Suomessa implementoitu laiksi paikkatietoinfrastruktuurista. Sen mukaan aineisto voidaan säätää salassa pidettäväksi mm. yleisen turvallisuuden vuoksi, ja paikkatietoja hallinnoiva viranomainen voisi myös asettaa ehtoja paikkatietoaineiston katselulle. Näin ei kuitenkaan ole tapahtunut, ja tiedot ovat edelleenkin vapaasti saatavilla.

Esimerkiksi Tanskassa ja Virossa kyseistä direktiiviä ei ole ilmeisesti samalla tavalla implementoitu, koska vastaavaa avointa kaapeleiden sijainnin kertovaa tietopankkia ei ole. Suomessa on nyt ehdottoman tärkeää, että tästä otetaan opiksi eikä uusien kaapeleiden sijaintia nykyisellä tarkkuudella enää kerrota. Kriittistä infraa ja kansallista turvallisuutta on Suomessa suojeltava nykyistä paremmin. Merikaapeleiden turvaamiseksi tarvittavat muutokset onkin tehtävä pikaisesti.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin pikaisesti toimiin hallitus ryhtyy merikaapeleiden turvallisuuden parantamiseksi ja niiden sijaintitietoa koskevien laiminlyöntien oikaisemiseksi?

Kirjallinen kysymys KK 568/2022 vp

Helsingissä 31.10.2022

Jukka Kopra kok